

Grundlära­r­pro­gram­met in­rik­tn­ing F-3

Sam­hälls­ori­en­ter­an­de äm­nen 1, SO,
972g20, 13,5 hp
Stu­die­han­d­led­ning VT 2018

Kursmål och provkoder

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna

- beskriva interaktion och dynamiker mellan religion, samhälle och individ
- jämföra och diskutera förenande och särskiljande drag mellan olika religioner
- jämföra hur olika människor lever med och uttrycker sin religion
- redogöra för innebörder av icke-konfessionell undervisning
- redogöra för och diskutera exempel på barns tolkningar av livsfrågor
- redogöra för demokrati som ideal och praktik i ett hållbart samhälle
- redogöra för och diskutera mänskliga rättigheter, inklusive barns rättigheter, och människors lika värde, i skola och i samhälle
- redogöra för och diskutera samband mellan migration, mångkultur och en hållbar utveckling
- till form och innehåll tillämpa ett vetenskapligt förhållningssätt i sitt skrivande av examinationsuppgifter

STN3 - skriftlig tentamen samhällskunskap - 4hp (U-VG)

STN4 - skriftlig tentamen religion - 7 hp (U-VG)

MRE2 - Muntlig redovisning IKT - 2,5 hp (U-G)

OBL7 - litteraturseminarium, demokrati och mänskliga rättigheter - 0 hp (D)

OBL8 - litteraturseminarium, främlingsfientlighet och rasism - 0 hp (D)

OBL9 - litteraturseminarium, religion och religiositet - 0 hp (D)

OB10 - workshop, religionsfrihet och den icke-konfessionella skolan - 0 hp (D)

OB11 - workshop, livsfrågor i barnlitteratur - 0 hp (D)

Lärandeaktiviteter

Vecka 4

Kursintroduktion SO - Maria Arvidsson, kursansvarig

Vad är SO-didaktik?

Föreläsare: Anna Johnsson Harrie

Demokrati & mänskliga rättigheter

Föreläsare: Mathias Martinsson

Barnkonventionen och barnets-/barns bästa

Föreläsare: Helene Elvstrand

Demokrati i skolan – exemplet värdegrunden

Föreläsare: Ulrika Bodén

Vecka 5

Digitala verktyg som pedagogiskt stöd – inklusive introduktion av gruppuppgift

Föreläsare: Ulrika Bodén

Inför föreläsningen: Följ anvisningarna som ligger på LISAM under länken ”Digital teknik i undervisning”

Litteraturseminarium: Demokrati och mänskliga rättigheter OBL:

Seminarieledare: Birgitta Plymoth, Mathias Martinsson, Nedzad Mesic

Se läsanvisningar på LISAM under rubriken ”Obligatorisk litteratur och texter till seminarier, workshops & föreläsningar”. På LISAM finns även en instruktion för vad som krävs för att bedömas som aktivt deltagande (D) på seminarier och workshops.

Workshop: Läromedel för SO

WS-ledare: Ulrika Ekstrand (kursmentor)

Ta vär(l)den in i skolan/förskolan med fokus på globala och nationella hållbarhetsfrågor.

Föreläsare: Mathias Dimitriades (Globala skolan)

Vecka 6

Föreläsning: Migration, mångkultur och skola

Föreläsare: Tunde Puskas

Föreläsning: Främlingsfientlighet och rasism

Föreläsare: Karin Krifors

Litteraturseminarium OBL: Främlingsfientlighet, rasism och mångkultur

Seminarieledare: Karin Krifors, Viktor Vesterberg & Nedzad Mesic

Se läsanvisningar till momentet på LISAM under rubriken "Obligatorisk litteratur och texter till seminarier, workshops & föreläsningar". På LISAM finns även en instruktion för vad som krävs för att bedömas som aktivt deltagande (D) på seminarier och workshops.

Vecka 7***Föreläsning: Hur lyckas vi med integrationen?***

Föreläsare: Mustafa Panshiri,

Föreläsning: Nyanländas lärande

Föreläsare: Mats Trondman,

Igentagning av litteraturseminarium "Demokrati och mänskliga rättigheter" och "Främlingsfientlighet, rasism och mångkultur"

OBS! Anmäl på LISAM senast fre v 6.

Hemtentamen onsdag-torsdag

Tentan läggs ut på Lisam kl 7.00 på onsdagen och lämnas in på Lisam senast kl 24.00 på torsdagen

Vecka 8***Föreläsning: Religion och religiositet***

Föreläsare: Mats Brusman

Föreläsning 1: Judendom, kristendom och islam – framväxt och beröringspunkter

Föreläsare: Tomas Widholm

Föreläsning 2: Judendom, kristendom och islam – vad förenar och skiljer dem åt?

Föreläsare: Tomas Widholm

Litteraturseminarium OBL: Religion och religiositet

Seminarieledare: Maria Arvidsson, Anita Andersson, Mats Brusman och Lars Wallner. Se läsanvisningar till momentet på LISAM under rubriken "Obligatorisk litteratur och texter till seminarier, workshops & föreläsningar". På LISAM finns även en instruktion för vad som krävs för att bedömas som aktivt deltagande (D) på seminarier och workshops.

Vecka 9***Föreläsning: Att undervisa om religion i den icke-konfessionella skolan***

Föreläsare: Eva Bard (kursmentor)

Föreläsning: Religionsfrihet och sekularisering

Föreläsare: Mats Brusman

Workshop : Att planera undervisning om judendom, kristendom och islam

WS-ledare: Ulrika Ekstrand (kursmentor)

Se läsanvisningar till momentet på LISAM under rubriken "Obligatorisk litteratur och texter till seminarier och workshops".

Workshop OBL: Att vara lärare i den icke-konfessionella skolan.**Religionsfrihet och sekularisering.**

WS-ledare: Mats Brusman, Maria Arvidsson Anita Andersson och Lars Wallner

Se läsanvisningar till momentet på LISAM under rubriken "Obligatorisk litteratur och texter till seminarier,workshops & föreläsningar". På LISAM finns även en instruktion för vad som krävs för att bedömas som aktivt deltagande (D) på seminarier och workshops.

Vecka 10***Föreläsning: Livsfrågor i en skolkontext***

Föreläsare: Lars Wallner

Workshop OBL: Livsfrågor i barnlitteratur

WS-ledare: Lars Wallner

Redovisning av gruppuppgift -OBL

Seminarieledare: Maria Arvidsson och Ulrika Bodén. Se anvisningar och schema på LISAM under fliken " Digitala verktyg som pedagogiskt stöd"

Igentagning "Religion och religiositet" och "Att vara lärare i den icke-konfessionella skolan"

Anmälan sker på LISAM senast fre v 9.

Vecka 11**Hemtentamen mån-ons**

Tentan läggs ut på Lisam kl 7.00 på måndagen och lämnas in på Lisam senast kl 24.00 på onsdagen

Vecka 12-13 V F U

Se separat studiehandledning på Lisam

Examinationsformer & bedömningskriterier

SO 1 examineras i en hemtentamen "samhällskunskap" 4 hp och en hemtentamen "religionskunskap" 7 hp samt i en gruppuppgift om IKT-stöd i undervisning 2,5hp. Utöver det ingår obligatoriska seminarier och workshops vilka kräver såväl förberedelse som aktivt deltagande (se Lisam "Aktivt Deltagade-D). Läsanvisningar inför seminarier och workshops hittar du på Lisam under rubriken "Obligatorisk litteratur och texter till seminarier och workshops"

Bedömningskriterier

Samhällskunskap, bedömningskriterier för STN 3

För betyg godkänd: För att studenten skall erhålla betyget godkänd på kursen skall följande krav uppfyllas:

- Studenten ska med stöd i kurslitteraturen tydligt redogöra för demokrati som ideal och praktik i ett hållbart samhälle
- Studenten ska med stöd i kurslitteraturen tydligt redogöra för och diskutera mänskliga rättigheter och människors lika värde, i skola och i samhälle
- Studenten ska med stöd i kurslitteraturen tydligt redogöra för och diskutera samband mellan migration, mångkultur och en hållbar utveckling
- Studenten ska använda en korrekt referenshantering och ett klart och tydligt språk.

För betyg VG krävs att studenten:

- Studenten ska med stöd i kurslitteraturen utförligt, tydligt och självständigt redogöra för demokrati som ideal och praktik i ett hållbart samhälle
- Studenten ska med stöd i kurslitteraturen utförligt, tydligt och självständigt redogöra för och diskutera mänskliga rättigheter och människors lika värde, i skola och i samhälle
- Studenten ska med stöd i kurslitteraturen utförlig, tydligt och självständigt redogöra för och diskutera samband mellan migration, mångkultur och en hållbar utveckling
- Studenten ska använda en korrekt referenshantering och ett klart och tydligt språk.

Religion, bedömningskriterier för STN4

För betyg godkänd:

För att studenten skall erhålla betyget godkänd på kursen skall följande krav uppfyllas:

- Studenten ska med stöd i kurslitteratur och studiebesök tydligt och med sammanhang ge exempel på orsaker till att det svenska samhället präglas och präglats av religion och sekularisering
- Studenten kan med stöd i kurslitteratur och studiebesök tydligt och med sammanhang beskriva och jämföra hur olika människor uttrycker sin religion
- Studenten ska med stöd i kurslitteratur tydligt och sammanhängande kunna redogöra för innebörder av religionsfrihet och konfessionslös undervisning i en svensk grundskolekontext.
- Studenten ska med stöd i kurslitteratur tydligt och sammanhängande resonera kring hur religion kan präglarns etiska förhållningssätt, identitet och tolkningar av livsfrågor
- Studenten kan med stöd i kurslitteratur tydligt och sammanhängande beskriva och jämföra förenande drag mellan judendom, kristendom och islam.
- Studenten kan med stöd i kurslitteratur tydligt och sammanhängande beskriva och motivera undervisning om barns livsfrågor

Förutom att studenten skall kunna examineras på kursens mål för att nå betyget godkänd krävs att studenten lämnar sin hemtentamen i tid enligt instruktioner ovan och att studenten följer angiven formalia såväl vid inlämning av tentamen, som vid själva skrivandet.

Väl Godkänd: För att studenten skall erhålla betyget väl godkänd på kursen skall följande krav uppfyllas:

- Studenten ska med stöd i kurslitteratur och studiebesök utförligt och tydligt sammanhängande beskriva tänkbara orsaker till att det svenska samhället präglas och präglats av religion och sekularisering
- Studenten kan med stöd i kurslitteratur utförligt och tydligt sammanhängande beskriva och jämföra hur olika människor uttrycker sin religion
- Studenten kan med stöd i kurslitteratur utförligt och tydligt sammanhängande beskriva och jämföra förenande drag mellan judendom, kristendom och islam.
- Studenten kan med stöd i kurslitteratur utförligt och tydligt sammanhängande beskriva och motivera undervisning om barns livsfrågor

- Studenten ska med stöd i kurslitteratur utförligt och tydligt sammanhängande kunna redogöra för innebörder av religionsfrihet och konfessionslös undervisning i en svensk grundskolekontext.

Underkänd: Att inte uppfylla kriterierna för Godkänd innebär att man blir Underkänd.

Digitala verktyg som pedagogiskt verktyg - gruppuppgift bedömningskriterier för MRE 2

Bedömningskriterium för G:

- Studenten ska tillsammans med en grupp utifrån en aktuell händelse planera och muntligt och visuellt presentera ett ämnesmoment i religion eller samhällskunskap anpassat för F-3 utifrån föreliggande styrdokument

Underkänd är den som inte uppfyller ovanstående kriterium.

Kontaktuppgifter

Kursansvarig: Maria Arvidsson, 011-363396, maria.arvidsson@liu.se

Kursadministratör: Gunilla Bygdén, gunilla.bygden@liu.se

Kursmentor: Ulrika Ekstrand, ulrika.ekstrand@liu.se

(Eva Bard, eva.bard@liu.se)

Lärare (seminarieledare):

Anita Andersson, anita.a.andersson@liu.se

Ulrika Bodén, ulrika.boden@liu.se

Mats Brusman, mats.brusman@liu.se

Karin Krifors, karin.krifors@liu.se

Mathias Martinsson, mathias.martinsson@liu.se

Nedžad Mesic, nedžad.mesic@liu.se

Birgitta Plymoth, birgitta.plymoth@liu.se

Lars Wallner, lars.wallner@liu.se

Viktor Vesterberg, viktor.vesterberg@liu.se

Litteraturlista

Berglund, J., & Gunner, G. (Red.). (2011). *Barn i religionernas värld*. Stockholm: Liber.

Ekman, J., & Pilo, L. (2012). *Skolan, demokratin och de unga medborgarna*. Malmö: Liber.

Franck, O., Osbeck, C., & Brömssen, K.V. (Red.). (2016). *Religioner, livsåskådningar och etik: för lärare årskurs 4-6* (s. 139-148). Malmö: Gleerups. *

Furseth, I., & Repstad, P. (2005). *Religionssociologi: en introduktion*. Malmö: Liber. *

Globala målen. (u.å.). *Globala målen*. Hämtad 28 nov, 2017, från Globala målen, <http://www.globalamalen.se/skola/skolmaterial/>

Inte en främling!. (u.å.). *Inte en främling!* Hämtad 27 nov, 2017, från Inte en främling!, <https://inteenframling.se/>

Lahdenperä, P. & Sundgren, E. (red.) (2016). *Skolans möte med nyanlända*. Stockholm: Liber.

Landin, S., & UNDP. (2016). *Blir världen bättre? Fakta om utvecklingen i världen* (7. uppl.). Stockholm: UNDP. Från <http://www.globalamalen.se/wp-content/uploads/2016/10/Blir-varlden-battre.pdf>

Liljefors Persson, B. (2011). Abrahams barn – inkluderande undervisning utifrån kreativt samarbete och dialog. I M. Löfstedt (Red.), *Religionsdidaktik: mångfald, livsfrågor och etik i skolan* (s. 187-201). Lund: Studentlitteratur. *

Lärarens handbok: läroplaner, skollag, yrkesetiska principer, FN:s barnkonvention. (Elfte upplagan). (2017). Lund: Studentlitteratur

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Reviderad 2017) Hämtad 20 dec, 2017, från [https://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation? xurl =http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fs%2Fkolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D3813](https://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fs%2Fkolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D3813)

Odenstad, C. (2014). *Ämnesdidaktik för SO-ämnena: för grundskolan*. Malmö: Gleerups.

Plan Sverige. (u.å.) *Ett brev från Barsha*. Hämtad 28 nov, 2017, från Plan Sverige, <https://plansverige.org/ett-brev-fran-barsha/>

Puskás, T., & Ålund, A. (2013). Etnicitet – Gränsdragningens och skillnadsskapandets komplexitet. I M. Dahlstedt & A. Neergaard (Red.), *Migrationens och etnicitetens epok: kritiska perspektiv i etnicitets- och migrationsstudier* (s. 27-53). Stockholm: Liber. *

Roth, H.-I. (2015). Det sena genombrottet för mänskliga rättigheter. *Utbildning och demokrati: tidskrift för didaktik och utbildningspolitik*, 24(1), s. 29-49. Från <https://www.oru.se/globalassets/oru-sv/forskning/forskningsmiljoer/hs/humus/utbildning-och-demokrati/2015/nr-1/hans-ingvar-roth---det-sena-genombrottet-for-manskliga-rattighetsutbildningar.pdf>

Riksdagen. (2010). *Därför demokrati. Studiematerial från Riksdagen*. Hämtad 29 nov, 2017, från Riksdagen, <http://docplayer.se/421025-Darfor-demokrati-studiematerial-fran-riksdagen.html>

Riksdagen. (u.å.). *Regeringsformen*. Hämtad 1 dec, 2017, från Riksdagen, <http://riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/kungorelse-1974152-om-beslutad-ny-regeringsform-sfs-1974-152>

Skolverket. (u.å.). *Värdegrund i förskola och skola*. Hämtad 29 nov, 2017, från Skolverket, <https://www.skolverket.se/skolutveckling/vardegrund>

Skolverket. (2013). *Förskolans och skolans värdegrund – förhållningssätt, verktyg och metoder* (rev. uppl.) Från [https://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation? xurl =http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fs%2Fkolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2Fblob%2Fpdf2579.pdf%3Fk%3D2579](https://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fs%2Fkolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2Fblob%2Fpdf2579.pdf%3Fk%3D2579)

Smart, N. (1998). Introduction. I N. Smart (Ed.), *The world's religions*. (2nd ed., s. 10-22). Cambridge: Cambridge University Press. *

SOU 2012:74. *Främlingsfienden inom oss*. Stockholm: Fritzes. Från <http://www.regeringen.se/49baff/contentassets/59ee0dc5b7dd4411b66e0c51adcdf75b/framlingsfienden-inom-oss-sou-201274>

Unicef. (u.å.). *Barnkonventionen*. Hämtad 29 nov, 2017, från Unicef, <https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten#full>

von Brömssen, K. (u.å.). *Att förstå religiositet i dagens Europa*. Hämtad 28 nov, 2017, från Skolverket,
<https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/amnen-omraden/so-amnen/religionskunskap/undervisning/att-forsta-religiositet-i-dagens-europa-1.216966>

*= Texten finns på Lisam under länken "Kursdokument" och rubriken "Texter till SO 1"